

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

06-07- 114S

СИЛАБУС SYLLABUS	Філософія життя	
	Philosophy of Life	
Шифр за ОП Code in Degree Programme	Для усіх спеціальностей	
Освітній рівень Level of Education	бакалаврський (перший)	
	bachelor's (first)	
Галузь знань Field of Knowledge		Усі галузі знань All Fields of Knowledge
Спеціальність Field of Study		Усі спеціальності НУВГП All Fields of Study
Освітня програма Degree Programme	Усі освітні програми	
	All Degree Programmes	

Силабус *ФІЛОСОФІЯ ЖИТТЯ* для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, усіх освітньо-професійних програм спеціальностей НУВГП. Рівне. НУВГП. 2024. 10 стор.

ОП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/21004>

Розробник силабусу: *Сарнавська О.В., к. філос. н., доцент кафедри філософії та культурології*

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 8 від “29” січня 2024 року

Завідувач кафедри: *Шадюк Т.М., к. філос. н., доцент кафедри філософії та культурології.*

Гарант ОП: *Коберська Т.А., к. філос. н., доцент кафедри філософії та культурології.*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІЕМ

Протокол № 9 від “ 12 ” лютого 2024 року.

*Голова науково-методичної ради з якості ННІЕМ: Ковшун Н.Е.
д.екон.н., професор.*

Схвалено науково методичною радою НУВГП

Протокол № 2 від “ 21 ” лютого 2024 року

Вчений секретар НМР Костюкова Т.А.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ФІЛОСОФІЯ ЖИТТЯ	
НД – Філософія життя спрямована на досягнення визначених результатів навчання, якій встановлено форму підсумкового контролю та визначено кількість кредитів ЄКТС.	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	Для всіх ОП НУВГП
Спеціальність	Усі спеціальності в НУВГП
Рік навчання, семестр	Згідно ОП спеціальностей
Кількість кредитів	3 кредити ЄКТС
Лекції	14 год
Практичні	16 год
Самостійна робота:	60 год
Курсова робота:	-
Форма навчання	денна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	українська
ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА (ІВ)	
	Сарнавська Оксана В'ячеславівна, к. філос. Н., доцент кафедри філософії та культурології
Вікіситет	http://surl.li/qacwn
ORCID	https://orcid.org/0000-0001-9507-3621
Як комунікувати	o.v.sarnavska@nuwm.edu.ua Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі Moodle https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4741
ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ	
Мета та завдання	

Метою Філософія життя є залучення здобувачів вищої освіти до інтелектуального дискурсу теоретичних аспектів проблеми філософії життя та опанування практичними навичками усвідомленості та цінності кожного життя.

Метою навчальної дисципліни є поглиблення теоретичних знань студентів, студенток з різних етапів історії філософії, практичної філософії, етики, культурології, їх систематизація, розкриття вмінь самостійного критичного переосмислення та творчого застосування отриманих знань і прикладних навичок, а також вмінь для самостійного розв'язання конкретного актуального завдання власного життя та світогляду на підставі авторського аналізу та узагальнення існуючої теоретичної інформації з проблеми філософії життя, проведення власних спостережень та самоспостережень, виконання філософських практик та формування рекомендацій для розв'язання власних життєвих завдань.

Основними завданнями Філософії життя є:

- систематизація та поглиблення теоретичних та практичних знань про феномен життя з філософії, етики, культурології, психології тощо у контексті вирішення певних прикладних життєвих завдань та цілей;
- поглиблення розуміння основних тенденцій та напрямів розвитку сучасної філософії, психології та культурологічних напрямків сучасної гуманітаристики;
- формування розуміння, усвідомлення феномену життя та вміння його цінувати.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=5422>

Компетентності

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
 ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
 ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
 ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
 ЗК12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
 ФК1. Здатність презентувати результати професійної діяльності в усній та письмовій формі, надавати відповідну аргументацію.
 ФК3. Здатність критично аналізувати культурні явища та процеси з використанням загальнонаукових та спеціальних наукових методів.
 ФК4. Здатність розуміти та інтерпретувати джерела культури (писемні, речові, віртуальні) з урахуванням різних контекстів (історичного, соціального, антропологічного, політичного, релігійного, екологічного тощо).
 ФК5. Здатність використовувати різноманітні джерела інформації та методологічний апарат культурології для виявлення, аналізу культурних потреб суспільства.
 ФК8. Здатність створювати аналітичні звіти, розробляти рекомендації та генерувати проекти (культурно-мистецькі, художні та дозвілєві) щодо об'єктів професійної діяльності, використовуючи актуальну нормативну основу.

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)*

ПР 1. Мати навички критичного мислення, викладати у зрозумілий спосіб власні думки, здійснювати їх аргументацію.
 ПР 2. Аналізувати, коментувати, узагальнювати наукові та аналітичні тексти культурологічного характеру.
 ПР 4. Знати та розуміти теоретичні підходи до визначення культури, її проявів та форм існування.

Структура та зміст навчальної дисципліни

Теми лекційних занять.

Модуль 1. Життя як предмет історико-філософських досліджень.

Тема 1. Життя як феномен: теоретично-практична проблема.

Опис теми: Актуальність курсу.

Східна та Західна парадигми розуміння життя та його унікальності в культурі людства. Життя як феномен одиничний й індивідуалізований та життя як явище колективної культури. Сучасне розуміння складності та суперечливості життя.

Тема 2. Дослідження життя у античній філософській традиції. Розгортання традиції вивчення життя як філософської проблеми в європейській філософській традиції.

Опис теми: Філософія гедонізму та евдемонізму та наповненість життя смыслом. Розуміння феномену життя Сократом, Платоном та Аристотелем. Філософи-стоїки про розуміння життя. тлумачення життя в середньовічній філософській традиції. Розуміння свободи вибору способу життя в добу

Відродження. Філософія Нового часу та розуміння життя.

Тема 3. Філософія життя – основна проблема філософії XIX-XX століття.

Опис теми: Філософія життя як напрямок філософії XIX ст.

Дослідження феномену життя українськими філософами. Наповненість життя в різних жанрах мистецтва.

Цінність життя у європейській філософській традиції.

Модуль 2. Життя як предмет культурологічних та психологічних досліджень.

Тема 4. Життя як культурологічний феномен.

Опис теми: життя - феномен міфу, цінність життя в первісній культурі.

Життя та релігія, віра та наповненість життя смыслом.

Розуміння життя та час і простір як культурологічні категорії.

Життя в різних культурах та традиціях.

Цінність життя в культурі України. Травми голодоморів та воєн в усвідомленні цінності життя українців.

Наповненість життя в різних жанрах мистецтва.

Тема 5. Життя як феномен дослідження психології. Індивідуальний та соціальний аспекти життя.

Опис теми: дослідження психологічних напрямків проблеми життя, вікові періоди життя, вікові кризи у житті, пограничні ситуації (за К. Ясперсом)

Тема 6. Розуміння життя крізь призму екзистенційних категорій. Аксіологічні підходи до розуміння життя.

Опис теми: співвідношення життя та сенсу буття, життя та свободи і відповідальності, достотність життя, життя і призначення, покликання, життя та творчості, життя і благополуччя й щастя. Філософія любові та життя. Філософія смерті.

Тема 7. Життя та вітальність. Філософія життєстійкості. Практичні виміри життя.

Опис теми: Тілесність та життя. Усвідомленість унікальності життя. Життя як дар. Життя як подорож. Життя як випробування. Життя як комунікація. Життя і самотність. Спосіб життя та світогляд.

Мета та ціль життя. Цінності.

Життєстійкість.

Життя в моменті, життя в потоці.

Теми практичних занять.

Тема 1. Життя як феномен: теоретично-практична міждисциплінарна проблема та головна філософська категорія.

Тема 2. Дослідження проблеми життя у європейській філософській традиції.

Тема 3. Аналіз традиції вивчення життя як філософської проблеми в європейській та українській філософській традиції. Філософія життя та основні ідеї А. Шопенгауера, Ф. Ніцше, А. Бергсона, екзистенційної філософії та філософської антропології.

Тема 4. Життя як культурологічний феномен.

Тема 5. Життя як феномен дослідження психології та медицини.

Тема 6. Життя та основні екзистенційні категорії.

Тема 7. Життя та основні екзистенційні категорії.

Тема 8. Практичні виміри життя. Філософія життєстійкості.

Форми та методи навчання

Методи навчання: Інтерактивні лекції, мультимедійні презентації, навчальна дискусія, дебати, метод «малих груп», прес-конференція, аналіз і самоаналіз; технології викладання: рольові ігри, аналіз конкретних ситуацій, обговорення, презентації, міні-лекції та інше.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Технічні засоби навчання: мультимедійне обладнання, ноутбук; програмне забезпечення: MS Windows, доступ до Інтернет; система дистанційного навчання Moodle.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/ результатів навчання

Для оцінювання знань студентів передбачається проведення поточного та підсумкового контролю знань. Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно вчасно виконувати завдання, подані у планах семінарських занять, здійснювати самостійну роботу та оформляти її результати; вчасно здати модульні контролі знань.

Викладач проводить оцінювання індивідуальних завдань студентів шляхом проставлення балів за визначеними критеріями, що вчасно доводяться здобувачам освіти. Також, студент під наглядом викладача самостійно оцінює свою роботу.

Критерії оцінювання, детальний розподіл балів та шкала оцінювання наведена на сторінці навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle: <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=5422>

Перелік критеріїв оцінювання: - 60 балів – за вчасне та якісне виконання завдань практичних занять та самостійну роботу;

- 40 балів – модульний контроль, який складається з двох модулів (МК1 – 20 балів, МК 2 – 20 балів).

Усього 100 балів.

Підсумковий контроль – залік.

Студенти можуть отримати додаткові бали за: виконання есе за темою курсу, участь у конференціях, круглих столах, конкурсах есе. Тему дослідницької роботи здобувачі можуть вибрати самостійно за погодженням із викладачем. Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни.

Модульний контроль, який складається з двох модулів, проходитиме у формі тестування на навчальній платформі Moodle через ННЦНО. У тесті 30 запитань різної складності: рівень 1 – 20 запитань по 0,4 бали (8 балів), рівень 2 – 6 запитань по 1 балу (6 балів), рівень 3 – 4 запитання по 1,5 бали (6 балів). Усього – по 20 балів за кожен модуль.

Рекомендована література

1. Баумейстер А. Вступ до філософських студій, або Інтелектуальні подорожі до країни філософії: наук. посіб. Київ, Мала академія Наук України, 2017.
2. Гумбрехт Г. У. Продукування присутності. Що значення не може передати. Харків: IST Publishing, 2020. 186 с.
3. Інформаційне суспільство: сучасні трансформації: монографія / За ред. У. Лешко; Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського. Вінниця: ФОП Корзун Д.Ю. 2020. 401 с.
4. Культурологія: Підруч. Одеса: Університете Ушинського, 2023. 433 с.
5. Теорія культури: онтологія і феноменологія: навч.-метод. посібник для студ. спец. 034 Культурологія освітнього ступеня «Бакалавр» / уклад. А. І. Литвиненко. Полтава: ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 2022. 120 с.
6. Шабанова Ю. О. Філософія культури: підручник / Ю. О. Шабанова. Дніпро: ЛІРА, 2019. 240 с.
7. Ф. Ніцше Так говорив Заратустра. Жадання влади. Київ:Наш формат, 2021.352 с
8. Массімо Пільюччі, Грегорі Лопез - «Нові стоїки. 52 уроки для наповненого життя. Київ:Лабораторія, 2021.312 сДопоміжна
9. Раян Голідей, Стівен Генсільман - «Стоїцизм на кожен день. 366 роздумів про мудрість, стійкість і мистецтво жити Джерело: <https://nashformat.ua/products/stoitsvzm-na-kozhen-den.-366-rozdumiv-pro-mudrist-stiikist-i-mvstetstvo-zhvtv-onovl.-vvd.-709518>
10. Ювал Ной Харарі. Sapiens: Людина розумна. Коротка історія людства. Київ. BookChef 2021, 544 с.
11. Мирослав Попович Філософія свободи. Київ Фоліо 2018, 528с
12. Жан-Поль Сартр Шляхи свободи. Смерть у душі. Київ. Видавництво Жупанського, 2016, 312с.
13. Грег Маккеон - «Есенціалізм. Мистецтво визначати пріоритети. Київ. Наш формат,2021, 224с.
14. Френсіс Фукуяма - «Ідентичність. Потреба в гідності й політика скривдженості Київ. Наш формат,2020, 192с.
15. Еріх Фромм Мистецтво любові. Харків, КСД 2020
16. Еріх Фромм Мати або бути? Харків, КСД 2020, 304 с
17. Віктор Франкл Людина в пошуках справжнього сенсу. Харків, КСД 2020, 160 с
18. Володимир Єрмоленко Ерос і Психея. Кохання і культура в Європі. Львів, Видавництво Старого Лева, 2023,496с

Інформаційні ресурси в Інтернет

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: веб-сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека: веб-сайт. URL: <http://www.libr.rv.ua>

Наукова бібліотека НУВГП: веб-сайт. URL: <http://lib.nuwm.edu.ua/>

Цифровий репозиторій НУВГП [Електронний ресурс].

URL: <http://www.ep3.nuwm.edu.ua/>

Поєднання навчання та досліджень* (за потреби)

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру з тематики курсу; можуть залучатися до участі у конкурсі есе, філософській олімпіаді, написання наукових тез і статей з тематики курсу та до участі у міжнародних, всеукраїнських конференціях та олімпіадах.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills) Аналітичні і комунікативні навички, вміння розв'язувати складні проблеми, вміння працювати в команді, здатність до навчання і оволодіння знаннями, саморозвиток, гнучкість і адаптивність, критичне мислення, креативність, самоорганізація, навичка постійного навчання.

Дедлайни та перескладання

Усі завдання, передбачені програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлений термін (14 днів від дня проведення лекційного чи практичного заняття). Під час виконання письмових та тестових завдань не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).

У разі відсутності на занятті через хворобу або мобільність студент зобов'язаний самостійно виконати завдання відповідно до методичних рекомендацій, розміщених на навчальній платформі Moodle. Інформація щодо перездачі модулів розміщена в розділі Оголошення на навчальній платформі НУВГП <https://exam.nuwm.edu.ua/>.

Порядок ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/25072>

Неформальна та інформальна освіта (за потреби)

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно Положення <https://ep3.nuwm.edu.ua/28363/> про неформальну освіту.

Правила академічної доброчесності

Документи з Академічної доброчесності викладені на сайті університету <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>. Усі виконані навчальні завдання здобувачі самостійно перевіряють на виявлення текстових запозичень через університетську платформу MOODLE <http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Unplag>.

В аудиторії здобувачі не допускаються до списування та обману – за порушення принципів академічної доброчесності викладач може накладати санкції: зниження балів, повернення роботи на доопрацювання, не допущення до захисту роботи та ін.

Принципи доброчесності у НУВГП та відповідність показникам забезпечення якості вищої освіти регламентовано НАЗЯВО та положеннями відділу якості освіти НУВГП. Сайт НАЗЯВО:

<https://naqa.gov.ua/>

Відділ якості освіти НУВГП: <https://nuwm.edu.ua/strukturi-pidrozdili/vyo>

Вимоги до відвідування

Пропущенні заняття з навчальної дисципліни відпрацьовуються шляхом самостійного виконання завдань відповідно до методичних рекомендацій. Завдання розміщені на навчальній платформі Moodle. Студент може звернутись безпосередньо до викладача з приводу отримання індивідуальних завдань або з використанням зазначених засобів комунікації та отримати онлайн консультацію через систему Google Meet. Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але виключно в навчальних цілях з даної дисципліни.

Автор силябусу Сарнавська О.В. доцент кафедри філософії та культурології

Автор
Доцент

Оксана САРНАВСЬКА

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №498
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00